

Sygn. akt XI GC 393/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 4 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Mariusz Zawicki

Protokolant: Angelika Sykut

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2019 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna w W.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 917,00 zł (dziewięćset siedemnaście zł zero gr) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt XI GC 393/18

Sprawa rozpoznana w postępowaniu zwykłym

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 stycznia 2018 powód (...) spółka akcyjna w W. złożyła przeciwko pozwanej Towarzystwo (...) spółka akcyjna w W. o zapłatę kwoty 3.600 złotych wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu.

W piśmie wskazano, że doszło do zdarzenia drogowego w wyniku którego uszkodzony został pojazd, którym poruszał się poszkodowany B. D..

Sprawca szkody posiadał polisę obowiązkowego ubezpieczenia OC wykupioną w Towarzystwo (...) spółka akcyjna w W.. W związku z niemożliwością korzystania przez poszkodowanego z uszkodzonego pojazdu poszkodowana zawarła z powodem umowy najmu pojazdów zastępczych.

W sprawie wydano nakaz zapłaty (karta 36).

Pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty (karta 40) zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana wskazała, iż kwestionuje należność objętą pozwem co do wysokości. Zakwestionowała legitymację czynną powoda oraz dzienną stawkę najmu.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 lutego 2017 roku doszło do zdarzenia drogowego w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd o numerze rejestracyjnym (...) należący do B. D.. Sprawca zdarzenia posiadał polisę obowiązkowego ubezpieczenia OC wykupioną w Towarzystwo (...) spółka akcyjna w W..

Niesporne;

Po szkodzie poszkodowany kontaktował się z ubezpieczycielem zgłaszając szkodę. Ubezpieczyciel powiadomił poszkodowanego o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego na pośrednictwem podmiotu współpracującego z ubezpieczycielem.

Niesporne a ponadto dowód:

- zeznania świadka M. D., karta 48-49;

W związku z niemożnością korzystania przez poszkodowanego z uszkodzonego pojazdu, poszkodowany zawarł w dniu 13 lutego 2017 roku z (...) spółka akcyjna w W. umowę najmu pojazdu zastępczego. Wynajęty został pojazd B. (...), następnie Hyundai I40 a następnie M. (...).

Najem trwał łącznie 28 dni, przy czym pojazd B. wynajmowany był 15 dni, pojazd H. (...) dni, pojazd M. (...) dni. Z tytułu najmu pojazdów zastępczych wystawiono fakturę VAT na kwotę 9.200 złotych brutto. Ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność, wypłacił z tytułu najmu kwotę 5.600 złotych, kwestionował stawkę dobową najmu w kwocie 340 złotych wskazując, że stawka najmu wynosić powinna 200 złotych brutto.

Niesporne.

Pojazd uszkodzony był naprawiany a po szkodzie wyłączony z możliwości eksploatacji. Poszkodowani nie negocjowali stawki najmu, wiedzieli, że rozliczenie szkody będzie bezgotówkowe. Z pojazdu uszkodzonego jak i zastępczego korzystał B. D. i jego syn M. D.. W chwili najmu mężczyźni posiadali inny pojazd, który jednak był niesprawny.

Dowód:

- zeznania świadka M. D., karta 48-49;

- zeznania świadka B. D., karta 124;

B. D. zawarł z (...) spółka akcyjna w W. umowę cesji wierzytelności prawa dochodzenia odszkodowania z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Dowód:

- umowa cesji, karta 23;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne..

Niespornym jest, iż sprawcę szkody i pozwaną łączyła umowa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, zgodna z treścią przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 ze zm.).

Przepis art. 4 powyższej ustawy wskazuje, iż ubezpieczeniem obowiązkowym jest ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Stosownie do treści art. 13 ust. 2 ustawy w obowiązkowych ubezpieczeniach OC odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej

podmiotów objętych ubezpieczeniem. Natomiast w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (art. 22 ust 1 ustawy).

Zgodnie z treścią art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia OC ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Zgodnie z treścią art. 822 § 4 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

W niniejszej sprawie powód dochodzi kwoty odszkodowania tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego, pomniejszonych o kwotę dotychczas wypłaconego odszkodowania (9.200 złotych – 5.600 złotych = 3.600 złotych).

W rozpoznawanej sprawie pozwana nie kwestionowała okoliczności, iż co do zasady obciąża ją odpowiedzialność z tytułu kosztów likwidacji szkody oraz zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

Pozwany kwestionował jednak legitymację czynną powoda. Poszkodowany zawarł jednak z powodem skutecznie umowę cesji wierzytelności (karta 23), gdzie wyraźnie wskazano, że oświadczenie z dnia 13 lutego 2017 roku stanowi cesję opisaną wierzytelności z tytułu kosztów najmu pojazd zastępczego. Poszkodowany zobowiązał się zwrócić powodowi nieodzyskaną od ubezpieczyciela cenę najmu. Sąd nie miał wątpliwości co do skuteczności zawartej pomiędzy powódka, a poszkodowanym umowy przelewu wierzytelności. Zgodnie z treścią art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (§ 1), a wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2). Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta. Przelew powoduje utratę statusu wierzyciela przez cedenta i jego wyłączenie ze stosunku zobowiązaniowego łączącego go dotychczas z dłużnikiem. Wierzycielem staje się cesjonariusz, który nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu.

Za wykonanie umowy najmu powódka nie miała otrzymać wynagrodzenia w formie świadczenia pieniężnego, a świadczeniem wzajemnym poszkodowanej było przeniesienie wierzytelności. W związku z powyższym zarzut braku legitymacji powoda należało uznać za chybiony. Wydaje się zresztą, że zarzut ten pozwana podniosła wyłącznie na potrzeby postępowania, gdyż w toku postępowania likwidacyjnego wypłaciła powodowi odpowiednią kwotę nie kwestionując jego uprawnienia co do zasady.

Sporna pozostawała wysokość stawki dziennej. W niniejszym postępowaniu poza sporem pozostała kwestia odpowiedzialności pozwanej za powstałą szkodę, jak i obowiązek wypłaty odszkodowania w związku z najmem pojazdu zastępczego. Sporna okazała się jedynie jego wysokość. Zdaniem pozwanej przyjęta przez powódkę dobową stawka najmu w wysokości 340 zł brutto za pojazd jest zawyżona i w związku z tym została zweryfikowana do kwoty 200 zł brutto, jako stawki rynkowej.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd miał przede wszystkim na uwadze, że przedstawiona przez powódkę faktura VAT nie może zostać uznana za odzwierciedlającą wysokość należności, jaką za najem miałyby uiścić poszkodowany, a tym samym w myśl art. 6 k.c. nie może być miarodajnym środkiem dowodowym na tę okoliczność. Istotnym jest bowiem, że na gruncie niniejszej sprawy za wykonanie umowy najmu powódka nie miała otrzymać wynagrodzenia w formie świadczenia pieniężnego, a świadczeniem wzajemnym poszkodowanej było przeniesienie wierzytelności. W ocenie Sądu forma rozliczeń między poszkodowanym i wynajmującym nie pozwala zatem na ustalenie, by koszty wskazane przez powoda w fakturze VAT mogły być uznane za równoważące koszty poniesionych przez poszkodowanego, czy też kosztów koniecznych do naprawienia poniesionej przez niego szkody. Podkreślić także należy, że w przyjętym przez powódkę modelu rozliczeń wartość wskazana w fakturze nie jest wartością kosztów obciążających poszkodowanego, co oznacza, że nie można uznać wyłącznie na podstawie faktury wystawianej w ramach opisanego wyżej modelu rozliczeń,

że koszt wskazany na fakturze jest równoznaczny z wartością wydatków poniesionych przez poprzednika prawnego powoda lub choćby stanowi odwzorowanie wzrostu obciążeń (pasywów) poszkodowanego.

Co więcej kwota wskazana w fakturze właśnie ze względu na przyjęty system rozliczeń nie podlegała też weryfikacji według reguł rynkowych. Wskazać bowiem należy, że warunki najmu pojazdu zastępczego, jak i cena za usługę wynajęcia pojazdu zastępczego nie stanowiła przedmiotu negocjacji między powódką, a poszkodowanym, a świadek M. D. (karta 98) zeznał, że się w ogóle tym nie interesował, „nie poruszałem kwestii stawki najmu”.

Powyższe, przesądziło za przyjęciem, że dla poszkodowanego nie było w istocie ważne to jakie stawki - rynkowe czy też od rynkowych odbiegające - będzie stosował powód w rozliczeniach z ubezpieczycielem po nabyciu wiarygodności o zapłatę odszkodowania.

Mając zatem na uwadze, że przedstawiona faktura nie była przedmiotem weryfikacji z uwagi na procesy rynkowe, nie mogła być także uznana za stwierdzającą istnienie zobowiązania pieniężnego do zapłaty wynagrodzenia między poszkodowaną, a powódką, albowiem stanowi ona w istocie jedynie odzwierciedlenie wyliczenia kosztów najmu dokonanego jednostronnie przez powódkę i jako taka nie może mieć wartości dowodowej w zakresie udokumentowania wysokości kosztów najmu. Uwzględniając jednocześnie, że poszkodowany nie może żądać zwrotu kosztów najmu w stawkach przewyższających stawki oferowane na lokalnym rynku (tylko i wyłącznie dlatego, że de facto kosztów tych osobiście nie poniesie), Sąd stwierdził, że takie żądanie pozostaje w sprzeczności z powinnością przeciwdziałania powiększeniu się rozmiarów szkody, tym bardziej, że do racjonalnie działającego poszkodowanego należy, aby dbał w identyczny sposób o interesy drugiej strony zobowiązania, jak o swoje własne. Przy najmie bezgotówkowym konieczne jest bowiem odwołanie się do rynkowych cen za danego rodzaju usługi przy założeniu, że sytuacja poszkodowanego nie powinna ulec pogorszeniu.

Sąd miał na uwadze, że powódka przedstawiła wydruki z cenników stosowanych przez konkurencyjne wypożyczalnie samochodów, wskazujących, że ustalona przez nią stawka najmu mieści się w przedziale cen stosowanych, jednakże dokumenty te nie mogły stanowić wystarczającej podstawy do przyjęcia, że stawki zastosowane przez powoda odpowiadają stawkom rynkowym, uwzględniającym wszystkie warunki, na jakich pojazd został wynajęty, tym bardziej, że z ofert przedstawionych przez pozwaną wynika, że rynkowa stawka najmu za pojazd tej klasy oscyluje w okolicach stawki przez nią uznanej.

W tych okolicznościach, w celu wyjaśnienia wspomnianych, a dotyczących wysokości rynkowej stawki najmu pojazdu zastępczego, a w konsekwencji także wykazania wysokości roszczenia odszkodowawczego przysługującego powódce względem pozwanej (wysokości szkody) niezbędnym okazało się przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego, o którego przeprowadzenie nie wniosła żadna ze stron, a w szczególności powódka, na której ciążył obowiązek wykazania istnienia roszczenia w dochodzonej pozwem wysokości (6 k.c.).

Reasumując, Sąd stwierdził, że materiał dowodowy zaoferowany przez stronę powodową, a niepoparty opinią biegłego sądowego, nie jest wystarczający do ustalenia wysokości rzeczywiście poniesionej szkody (niniejsza konkluzja pozostaje w zgodzie z poglądem Sądu Okręgowego w Szczecinie, przedstawionym w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 lutego 2012r w sprawie VIII Ga 320/11), a w konsekwencji mając na uwadze kontradiktoryjność procesu cywilnego powództwo, jako niedostatecznie wykazane musiało podlegać oddaleniu.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd oparł się na przedstawionych do akt postępowania dokumentach oraz zeznaniach świadków, do których wiarygodności nie miał wątpliwości.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania znajduje podstawę prawną w treści art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na koszty pozwanej złożyły się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 900 zł ustalone w oparciu o przepis § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018 poz. 265) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak na wstępie.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)